

Jørgen Steen Nielsens tale ved protestmødet mod Barsebäckværket

Taler

Jørgen Steen Nielsen
Journalist

Dato

1. juli 1998

Sted

Rådhuspladsen i København

Jeg har skrevet et brev, som jeg gerne vil læse for jer. Det lyder sådan her:

Hr. koncerndirektør
Hans Dieter Harig
PreussenElektra
Tresckowstrasse 5
Hannover
Tyskland

Kære hr. Koncerndirektør

Tillad mig at forstyrre Dem et øjeblik på en sikkert alt for travl arbejdsdag. Jeg forstår, at De er den øverste chef for det næststørste elselskab i Tyskland og det fjerdestørste i hele Europa. Jeg ved, De skal holde styr på over 20.000 medarbejdere og omkring 50 kraftværker, herunder hele syv atomkraftværker, som jo kræver en ganske særlig opmærksomhed. Jeg forstår også, at Deres aktionærer forlanger af Dem, at De igen i år skal øge den omsætning, der sidste år voksede til 16,2 milliarder DM. Og at De derfor har udvidet Deres arbejdsfelt til at omfatte elselskaber i Schweiz, Polen, Letland og Rusland.

Derfor er der ikke noget at sige til, hvis De ikke har tid til at besvare et brev fra en dansker, der hverken er aktionær eller kunde.

Jeg skriver nu alligevel. Sagen er, at vi har fået et fælles problem. Et problem, der handler om Deres seneste erobring: Deres investering i atomkraftværket Barsebäck og det svenske elselskab Sydkraft, som jeg forstår, at De nu ligefrem er blevet formand for. Så nu er det altså Dem, der fra Deres kontor nede i Hannover bestemmer over Barsebäck. Tillykke med det.

Men da jeg – sådan rent fysisk – er en hel del tættere på Barsebäck end De, tænkte jeg, at det kunne være nyttigt at give Dem nogle informationer om sagen, som den ser ud her fra Øresundskysten, 20 kilometer fra Deres nye atomkraftværk.

Sagen er, at vi danskere har et lidt underligt forhold til atomkraften. Vi diskuterede den meget ihærdigt for 25 år siden, men da vi havde gjort det i ti år og endevendt alle spørgsmål om radioaktivt affald, kernenedsmeltning og strålingsudslip, ja, så blev vi enige om, at det vist ikke var noget for os. Det forekom os, at en teknologi, der laver farlige biprodukter, som ikke kan genanvendes, men skal opbevares og overvåges i årtusinder, er temmelig gammeldags. Og derfor sagde vi nej tak til atomkraften.

Og det er vi ret glade for i dag. For i stedet for atomkraften er vi kommet langt med de energiløsninger, der vitterlig er miljøvenlige. Vores lille land har f. eks. i dag verdens største og mest fremgangsrige vindmølleindustri. Vi har et kæmpestort forspring i forhold til de lande, der stadig tumler med den gammeldags atomkraftteknologi. Jeg kan forstå af aviserne, at De selv netop har haft nogle kedelige problemer med en masse af Deres affaldstransporter, som viste sig at være alt for radioaktive – på ydersiden. Jeg kan også forstå, at De, hr. Koncerndirektør, for nylig måtte have hjælp fra 20.000 politibetjente for at få nogle af transporterne frem til et affaldsmausolæum, som nogle af Deres landsmænd ikke bryder sig om.

Den slags er vi gudskelov helt fri for.

Vi har bare et lille problem: Deres nye atomkraftværk ved Barsebäck – som, når sandheden skal frem, ikke er særlig nyt og vist heller ikke særlig sikkert – det ligger tættere på vores hovedstad, end vi nogensinde kunne drømme om at placere et dansk atomkraftværk. 20 kilometer, hr. Koncerndirektør. Et stenkast i forhold til de 3-400 kilometer til Deres kontor i Hannover. Der er temmelig mange danske og svenske statsministre, som gennem årene har sagt, at det er en fejltagelse. En fejlplacering. Og eksperterne har regnet ud for dem, at hvis den store ulykke sker en dag med vind fra øst, ja, så må vi forlade vor hovedstad og

opgive det meste af vores landbrug i måske årevis på grund af den radioaktive forurening. Vores verdensberømte eksport af bacon er der ingen, der vil røre ved mere.

Det vil vi naturligvis være kedede af, og det er sådan set bare det, jeg gerne vil gøre Dem opmærksom på. For der er sikkert ingen, der huskede at fortælle Dem – da De satte Dem i formandsstolen i Sydkraft - at vi på den anden side af Øresund faktisk ret gerne ser Deres atomkraftværk lukket.

Det er, når sandheden skal frem, noget vi har sagt i over 20 år. Vi har stået her på pladsen – titusinder af mennesker – og sagt det adskillige gange. Vi har marcheret til Barsebäck-værket i både sol og vind. Vi har samlet over 300.000 underskrifter. Danske fagforeninger i massevis har sagt det. Og siden 1986 har endda vores regering sagt det. Igen og igen: Vær venlig at lukke Barsebäck-værket. Lige for øjeblikket har vi en klog gammel indenrigsminister, der har travlt med at lave en ny lov, så han kan komme af med nogle af de flygtninge, som hjemsøger os, men lige så snart han er færdig med det, er jeg sikker på, at han vil sige meget højt, at han også gerne vil af med Barsebäck.

Nu er det jo sådan, at den svenske regering faktisk gerne vil ud af det med atomkraften. Den har indset, at atomkraftværkerne er fortidens løsning, og at der i dag er meget bedre måder at skaffe sig energien på. Egentlig ville regeringen have lukket Barsebäck i dag. På denne dag. Men så er det, at De har lagt sag an. De siger, at De må beskytte aktionærernes interesser. Et lukket atomkraftværk giver ikke meget aktionærudbytte. Og De er sågar gået til EU-Kommissionen med krav om en retssag mod Sverige, fordi Deres konkurrenceevne i det indre marked vil blive forringet, hvis man tager Barsebäck fra Dem.

Jeg forstår godt Deres situation. PreussenElektras aktionærer vil helt sikkert komme efter Dem, hvis De bare opgav deres nye investering.

Der er bare én ting, jeg ikke forstår, og det er dét, jeg håber, De kan forklare mig. Her i Danmark har vi en masse love, som sikrer, at naboer tager hensyn til hinanden. Hvis gårdejer Jørgensen vil bygge en stor svinefarm og hans nabo kan påvise, at det kommer til at stinke af gylle, ja, så får Jørgensen ikke lov.

Med Barsebäck er det sådan, at De, hr. Koncerndirektør, som bor nede i Hannover og kun har penge i klemme, kan anlægge sag ved både den ene og den

anden domstol for at holde atomkraftværket kørende. Mens vi, der har værket i vores baghave og bogstaveligt talt er truede på livet, vi har tilsyneladende *ingen* rettigheder. Vi har ingen domstol, vi kan gå til. Det forstår jeg simpelthen ikke. Hvis det er sådan EU's indre energimarked fungerer, ja, så vil jeg gerne have mit EU-kontingent tilbage.

Mens De forklarer mig, hvad det er, jeg kan have misforstået, vil jeg gerne – som modydelse – give Dem et tip. Jeg er sikker på, at om 20-30 år, så vil man se tilbage på atomkraftens epoke som en kortvarig fejltagelse i historien. Som et symbol på den korte periode, hvor mennesket troede, det var herre over alt og kunne kontrollere både naturen og atomerne. Om 20-30 år vil vi have indrettet os helt anderledes. Med teknologier, der udfolder sig inden for miljøets grænser, og med en livsstil, der ikke har det størst mulige forbrug som ypperste mål.

Vi *er* jo allerede i fuld gang med at stille om. I USA åbner man ikke længere atomkraftværker, man lukker dem. Og i Vesteuropa har udviklingen for atomindustrien stået stille siden 1990. Store multinationale selskaber som Shell investerer i disse år milliarder af dollars i solenergi, bioenergi og dens slags.

Så mit tip til Dem, hr. Koncerndirektør, er, at vinden er ved at vende. Skynd Dem at følg med. Lad vær at hænge fast i en drøm, der er død. Skynd Dem ud af atomkrafteventyret, inden De ender som en dinosaur uden fremtid. Og drop dog den retssag mod vindkraften i Tyskland, som jeg til min store forbløffelse hører, at De har anlagt mod den tyske regering.

Det var bare et godt råd. Nu skal jeg ikke forstyrre Dem mere. Kun sige til allersidst – og undskyld, hvis jeg skærper tonen – at hvis De ikke forstår, hvad det er for noget snavs, De har rodet Dem ud i med Barsebäck, ja, så vil De få problemer med os i Danmark. Vi er ikke dem, der indordner os.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Nielsen
Chefredaktør
Dagbladet Information

Kilde

www.oaa.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Demonstrationstale

Relateret

Birte Weiss' tale ved protestmødet mod Barsebäckværket
1. juli 1998

Lena Warrers tale ved protestmødet mod Barsebäckværket
1. juli 1998

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/joergen-steen-nielsens-tale-ved-protestmoede-mod-barseback-1998>